

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 18.12.2008

Version 3

Felülvizsgálat 18.12.2008

1 Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- **A termékkel kapcsolatos anyagok**
- **Kereskedelmi megnevezés: GC Unifast LC Liquid**
- **Anyag/készítmény használata Fogászati segédanyag**

· **Gyártó/szállító:**
GC EUROPE N.V.
Interleuvenlaan 13
B-3001 Leuven
Tel. +32/(0)16/39.80.50
Fax +32/(0)16/40.26.84
quality@gceurope.com

Dent-East
1124 Budapest
Lipto u. 8
Hungary
phone: +36 1 319 4568

Front Dent Kft.
1094 Budapest
Ferenc ter 5.
phone: +36 1 218 0244

Sanitaria Kft.
1024 Budapest
Romer Floris u. 34.
phone: +36 1 336 0885

- **Információt nyújtó terület: Technical Operations**
- **Szükség esetén nyújtott információ:**
Egészségügyi Toxikológia Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

Veszély esetén használja a +36-80-201-199 ingyenesen hívható telefonszámot.

2 A veszélyek azonosítása

- **A veszély megjelölése:**

Xn Ártalmas
F Tűzveszélyes

- **Az emberek és a környezet veszélyeztetettségére vonatkozó különleges információk**

A termék jelölése a többször módosított "Készítmények általános besorolási EK-irányelvei" számítási eljárása értelmében kötelező.

- R 11 Tűzveszélyes.
- R 20/21/22 Belélegezve, bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas.
- R 33 A halmozódó (kumulatív) hatások miatt veszélyes.
- R 36/37/38 Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.

(folytatása 2 oldalon)

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 18.12.2008

Version 3

Felülvizsgálat 18.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Unifast LC Liquid

(folytatása 1 oldalon.)

- R 40 A rákkeltő hatás korlátozott mértékben bizonyított.
 R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).
 R 68 Maradandó egészségkárosodást okozhat.

· **Osztályozási rendszer:**

Az osztálybasorolás megfelel az érvényes EK listáknak, de kiegészítik a szakirodalomból származó és a cégek által megadott adatok.

· **GHS címkézési elemek**

Veszély

2.6/2 - Fokozottan tűzveszélyes folyadék és gőz.

Figyelem

3.5/2 - Feltehetően genetikai károsodást okoz.

3.6/2 - Feltehetően rákot okoz.

Figyelem

3.1/4 - Lenyelve ártalmas.

3.1/4 - Bőrrel érintkezve ártalmas.

3.1/4 - Belélegezve ártalmas.

3.2/2 - Bőrirritáló hatású.

3.3/2A - Súlyos szemirritációt okoz.

3.4/1 - Allergiás bőrreakciót válthat ki.

3.8/3 - Légúti irritációt okozhat.

· **Megelőzés:**

Használat előtt meg kell ismerni az anyagra vonatkozó konkrét utasításokat.

Használat előtt az összes biztonsági óvintézkedést el kell olvasni és meg kell érteni.

Hőtől/szikrától/nyílt lángtól/forró felületektől távol tartandó. Tilos a dohányzás.

A csomagolás szorosan lezárva tartandó.

A tárolóedényt és a fogadóedényt le kell földelni/át kell kötni.

Robbanásbiztos elektromos/szellőztető/világító berendezéseket kell használni.

Szikramentes eszközöket kell használni.

Óvintézkedéseket kell tenni az elektrosztatikus kisülés megakadályozására.

Kerülni kell a por/füst/gáz/köd/gőzök/permet belélegzését.

A használatot követően alaposan meg kell mosni.

A termék használatakor tilos enni, inni vagy dohányozni.

Kizárólag szabadban vagy jól szellőző helyiségben használható.

Szennyezett munkaruhát tilos kivinni a munkahely területéről.

Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

Az előírt egyéni védőfelszerelés használata kötelező.

· **Elhárító intézkedés:**

LENYELÉS ESETÉN: Rosszullét esetén azonnal TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz kell fordulni.

BŐRRE KERÜLÉS ESETÉN: Lemosás bő szappanos vízzel.

BŐRRE (vagy hajra) KERÜLÉS ESETÉN: Az összes szennyezett ruhadarabot azonnal el kell távolítani/le kell vetni. A bőrt le kell öblíteni vízzel/zuhanyozás.

BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és nyugalomba kell helyezni olyan testhelyzetben, hogy könnyen tudjon lélegezni.

SZEMBE KERÜLÉS esetén: Óvatos öblítés vízzel percekig keresztül. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

(folytatása 3 oldalon)

Biztonsági adatlap

91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 18.12.2008

Version 3

Felülvizsgálat 18.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Unifast LC Liquid

(folytatása 2 oldalon.)

Expozíció vagy annak gyanúja esetén: Orvosi ellátást kell kérni.
 Rosszullét esetén TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz kell fordulni.
 Szakellátás (lásd a címkén).
 Különleges intézkedések (lásd a címkén).
 Ki kell öblíteni a száját.
 Bőrirritáció esetén: Orvosi ellátást kell kérni.
 Bőrirritáció vagy kiütések megjelenése esetén: Orvosi ellátást kell kérni.
 Ha a szemirritáció nem múlik el: Forduljon orvoshoz/kérjen ápolást.
 A szennyezett ruhát le kell vetni és az újbóli használat előtt ki kell mosni.
 A szennyezett ruhát újbóli használat előtt ki kell mosni.
 Tűz esetén: Az oltáshoz használendő: CO₂, poroltó vagy vízszugár.

Tárolás:

Jól szellőző helyen tárolandó. A csomagolás szorosan lezárva tartandó.
 Jól szellőző helyen tárolandó. Hűvös helyen tartandó.
 Elzárva tárolandó.

Elhelyezés hulladékként:

Az edény tartalmát / a tartályt a helyi/regionális/nemzeti/nemzetközi szabályozásoknak megfelelően kell hulladékként elhelyezni.

3 Az alkotórészekre vonatkozó összetétel/információ

Kémiai jellemzés
Leírás:

Az alábbi anyagokból álló, veszélytelen adalékokat tartalmazó keverék.
 Keverék: az alábbi anyagokból áll.

Veszélyes alkotórészek:

CAS: 80-62-6 EINECS: 201-297-1	Methyl methacrylate ☒ Xi, ☑ F; R 11-37/38-43 Veszély: ☑ 2.6/2 Figyelem: ☑ 3.2/2, 3.4.S/1, 3.8/3	92,5%
CAS: 123-31-9 EINECS: 204-617-8	hydroquinone Karc. Kat. 3, Muta. Kat. 3; ☒ Xn, ☒ Xi, ☑ N; R 22-40-41-43-68-50 Veszély: ☑ 3.3/1 Figyelem: ☑ 3.5/2, 3.6/2; ☑ 4.1.A/1; ☑ 3.1.O/4, 3.4.S/1	5,0%
CAS: 99-97-8 EINECS: 202-805-4	N,N-Dimetil-p-toluidin 1%<C<5% ☑ T; R 23/24/25-33-52/53 Veszély: ☑ 3.1.O/2, 3.1.D/2, 3.1.I/2 Figyelem: 2.6/4, 4.1.C/3	1,2%
CAS: 465-29-2 EINECS: 207-363-6	Camphorquinone	<1%

További információk: A megadott veszélyességi utalások szövege a 16. fejezetben található.

4 Elsősegélynyújtási intézkedések

Általános információk:

A mérgezési tünetek csak több óra elteltével lépnek fel, ezért orvosi felügyelet szükséges a baleset bekövetkeztétől számított 8 órán keresztül.

Belélegzés után:

Gondoskodjunk bőleges friss levegőről és a biztonság okából keressük fel az orvost.
 Esméletvesztés esetén a fektetés és szállítás stabil, oldalra fektetett helyzetben történjék.

(folytatása 4 oldalon.)

Biztonsági adatlap

91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 18.12.2008

Version 3

Felülvizsgálat 18.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Unifast LC Liquid

(folytatása 3 oldalon.)

- **Bőrrel való érintkezés után:** Azonnal mossuk le vízzel és szappannal és jól öblítsük le.
- **A szemmel való érintkezés után:**
A szemet folyó víz alatt néhány percen át öblítsük le, miközben a szemhéjat nyitva tartjuk. Tartós panaszok esetén kérjünk orvosi tanácsot.
- **Lenyelés után:** Azonnal keressük fel az orvost.

* 5 Tűzvédelmi intézkedések

- **Megfelelő tűzoltószerek:** CO2, homok, poroltó. Ne használjunk vizet.
- **Biztonsági okokból nem megfelelő tűzoltószerek:**
Víz
Vízszugár
- **Különleges védőfelszerelés:** Használjunk védőálcot.

* 6 Intézkedések véletlenszerű környezetbe engedés esetén

- **Személyekre vonatkoztatott biztonsági intézkedések:**
Viseljünk védőfelszerelést. Távolítsuk el a védtelen személyeket.
- **Környezetvédelmi intézkedések:**
Ne engedjük bele a csatornába, vagy a környezeti vizekbe.
Akadályozzuk meg a csatornába, árkokba és pincékbe való behatolást.
A környezeti vizekbe vagy csatornába való behatolás esetén értesítsük az illetékes hatóságokat.
Ne hagyjuk bekerülni a csatornába/felszíni vizekbe/talajvízbe.
- **Tisztítási/eltávolítási eljárások:**
Folyadékot megkötő anyaggal (homok, kovaföld, savmegkötő anyag, univerzális megkötő anyag) itassuk fel.
A szennyezett anyagot, mint hulladékot a 13. pont szerint távolítsuk el.
Gondoskodjunk megfelelő szellőztetésről.
Ne öblítsük le vízzel, vagy víztartalmú tisztítószerekkel.

* 7 Kezelés és tárolás

- **Kezelés:**
- **Információk a biztonságos kezeléshez:**
Gondoskodjunk a munkahelyen megfelelő szellőzéstől és elszívásról.
Kerüljük az aerosol képződést.
- **Tűz- és robbanásvédelmi információk:**
Tartsuk távol a tűzforrásokat - ne dohányozzunk.
Hozzunk intézkedéseket elektrosztatikus feltöltődés ellen.
- **Raktározás:**
- **A raktárhelyiségekkel és tartályokkal szemben támasztott követelmény:** Hűvös helyen tároljuk.
- **Együttes tárolással kapcsolatos információk:** Nem szükséges.
- **További adatok a raktározási körülményekkel kapcsolatban:**
Az edényeket jól lezárt állapotban tartjuk.
Jól lezárt hordókban hűvös és száraz helyen tároljuk.

* 8 Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

- **Pótlólagos információ a műszaki berendezés kialakításához:** További adatok nincsenek; lásd 7. pontot.
(folytatása 5 oldalon)

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 18.12.2008

Version 3

Felülvizsgálat 18.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Unifast LC Liquid

(folytatása 4 oldalon.)

· **Alkotórészek munkahelyre vonatkoztatott, felügyelet tárgyát képező határértékekkel:****80-62-6 Methyl methacrylate**

TLV	CK-érték: 210 mg/m ³
	AK-érték: 210 mg/m ³

· **Pótlólagos információk:** A létrehozásnál érvényes listák képezték a kiindulópontot.· **Személyes védőfelszerelés:**· **Általános védekezési és higiéniai intézkedések:**

Tartsuk távol élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól.

A szennyezett folyadékkal átitatott ruházatot azonnal vegyük le.

Munkahelyi szünetek előtt és a munka befejezésekor mossunk kezet.

Kerüljük a szemmel és bőrrel való érintkezést.

· **Légzésvédelem:**

Rövid ideig tartó vagy csekély terhelés esetén légzési szűrőkészüléket alkalmazunk, intenzív vagy hosszú ideig tartó expozíció esetén környezeti levegőtől független védőálarc szükséges.

· **Kézvédelem:**

Védőkesztyű.

A kesztyű anyagának át nem eresztő képességűnek és a termékkel/anyaggal/készítménnyel szemben ellenállónak kell lennie.

Megfelelő vizsgálatok hiányában a termékre/készítményre/vegyszerkeverékre nem lehet alkalmas kesztyűanyagot javasolni.

A kesztyű anyagának kiválasztása az áttörési idő, permeációs sebesség és a bomlás figyelembevételével történt.

· **Kesztyűanyag**

A vízben oldhatatlan anyag/termék/készítmény használata előtt vízdékony bőrvédő szert (zsirmentes réteggépzőt vagy olaj/víz-emulziót) használjunk. Mivel a termék több anyagból összeállított készítményt jelent, a kesztyű anyagának tartóssága előre nem számítható ki, ezért a használat előtt ezt ellenőrizni kell.

· **Áthatolási idő a kesztyűanyagon**

A pontos behatolási időt a kesztyű gyártójától kell megkérdezni és azt be is kell tartani.

· **Szemvédelem:**

Jól záró védőszemüveg.

9 Fizikai és kémiai tulajdonságok

· **Általános adatok**

Forma:	Folyékony
Szín:	sárga elszíneződésű színtelen
Szag:	jellegzetes

· **Állapotváltozás**

Olvadáspont/olvadási tartomány:	-48°C
Forráspont/forrási tartomány:	101°C

(folytatása 6 oldalon)

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 18.12.2008

Version 3

Felülvizsgálat 18.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: **GC Unifast LC Liquid**

(folytatása 5 oldalon.)

· Lobbanáspont:	10°C
· Gyulladás hőmérséklet:	430°C
· Öngyulladás:	Az anyag magától nem gyullad.
· Robbanásveszély:	Az anyag nem robbanásveszélyes, azonban robbanásveszélyes gőzök és levegő keverékének képződése lehetséges.
· Robbanási határok:	
Alsó:	2,1 Vol %
Felső:	12,5 Vol %
· Gőznyomás 20°C-nál:	47 hPa
· Sűrűség 20°C-nál:	0,94 g/cm ³
· Oldhatóság/keverhetőség az alábbiakkal:	
Víz 20°C-nál:	1,6 g/l
· Viszkozitás:	
dinamikai 20°C-nál:	1 mPas
· Oldószer tartalom:	
Szerves oldószerek:	0,0 %

10 Stabilitás és reakcióképesség

- **Termikus bomlás/kerülendő feltételek:** Rendeltetésszerű használat esetén nincs bomlás.
- **Veszélyes reakciók** Veszélyes reakciók nem ismeretesek.
- **Veszélyes bomlástermékek:** Veszélyes bomlástermékek nem ismeretesek.

* 11 Toxikológiai információk

- **Akut toxicitás:**
- **Primer ingerhatás:**
- **A bőrön:** Ingerli a bőrt és a nyálkahártyákat.
- **A szemben:** Ingerlő hatás.
- **Érzékenyítés:** Bőrrel való érintkezés esetén a szenzibilizáció lehetséges.
- **További toxikológiai információk:**
Készítményekre vonatkozó általános besorolási irányelvének érvényes kiadásában közölt számítási eljárás alapján. A termék az alábbi veszélyekkel jár:
Artalmas
Irritatív
- **Szenzibilizáció** Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatása lehet).

* 12 Ökológiai információk

- **Általános információk:**
1 (Saját besorolás) Vízveszélyzetési osztály: a vizeket enyhén veszélyezteti.

(folytatása 7 oldalon)

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 18.12.2008

Version 3

Felülvizsgálat 18.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Unifast LC Liquid

(folytatása 6 oldalon.)

Hígítatlan állapotban, illetve nagyobb mennyiségekben ne engedjük bele a talajvízbe, a környezeti vizekbe, vagy a csatornahálózatba.

13 Ártalmatlanítási szempontok

- **Termék:**
- **Ajánlás:** Nem keverhető hozzá a háztartási hulladékhoz. Ne engedjük bele a csatornahálózatba.
- **Tisztítatlan csomagolások:**
- **Ajánlás:** A kezelés módját a hatósági előírások szabják meg.

14 Szállítási információk

- **ADR/RID szerinti közúti szállítás (határátlépéssel):**

- **ADR/RID-GGVS/E osztály:** 3 (F1) Gyúlékony folyékony anyagok
- **Kemler-szám:** 339
- **UN-szám:** 1247
- **Csomagolási csoport:** II
- **Bárcák:** 3
- **Az áru megjelölése:** 1247 METIL-METAKRILÁT MONOMER, STABILIZÁLT

- **Tengeri szállítás IMDG:**

- **IMDG-osztály** 3
- **UN-szám:** 1247
- **Label** 3
- **Csomagolási csoport:** II
- **Marine pollutant:** Nem
- **Helyes műszaki megnevezés:** METHYL METHACRYLATE MONOMER, STABILIZED

- **Légiszállítás ICAO-TI és IATA-DGR:**

- **ICAO/IATA-osztály:** 3
- **UN/ID szám:** 1247
- **Label** 3
- **Csomagolási csoport:** II
- **Helyes műszaki megnevezés:** METHYL METHACRYLATE MONOMER, STABILIZED

(folytatása 8 oldalon)

H

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 18.12.2008

Version 3

Felülvizsgálat 18.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Unifast LC Liquid

(folytatása 7 oldalon.)

· UN "Model Regulation": UN1247, METIL-METAKRILÁT MONOMER, STABILIZÁLT, 3, II

15 Szabályozási információk

- **EGK irányelvek szerinti jelölés:** A termék besorolása és jelölése az EK irányelvek/GefStoffV szerint történik.
- **A termék megjelölő betűje és veszélyjelölése:**
Xn Ártalmas
F Tűzveszélyes
- **Veszélyt meghatározó komponensek a címkézéshez:**
Methyl methacrylate
hydroquinone
N,N-Dimetil-p-toluidin 1%<C<5%
- **R-mondatok:**
 - 11 *Tűzveszélyes.*
 - 20/21/22 *Belélegezve, bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas.*
 - 33 *A halmozódó (kumulatív) hatások miatt veszélyes.*
 - 36/37/38 *Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.*
 - 40 *A rákkeltő hatás korlátozott mértékben bizonyított.*
 - 43 *Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).*
 - 68 *Maradandó egészségkárosodást okozhat.*
- **S-mondatok:**
 - 2 *Gyermekek kezébe nem kerülhet.*
 - 9 *Az edényzet jól szellőztetett helyen tartandó.*
 - 13 *Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó.*
 - 29/56 *Csatornába engedni nem szabad, az anyagot és edényzetét különleges hulladék- vagy veszélyeshulladékgyűjtő helyre kell vinni.*
 - 36/37/39 *Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem-/arcvédőt kell viselni.*
 - 46 *Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/ csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni.*
- **Országos előírások:**
- **Vízveszélyeztetési osztály: WGK 1 (Saját besorolás) :** a vizeket enyhén veszélyezteti.

16 Egyéb információk

- **Lényeges R-mondatok**
 - 11 *Tűzveszélyes.*
 - 22 *Lenyelve ártalmas.*
 - 23/24/25 *Belélegezve, bőrrel érintkezve és lenyelve mérgező.*
 - 33 *A halmozódó (kumulatív) hatások miatt veszélyes.*
 - 37/38 *Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.*
 - 40 *A rákkeltő hatás korlátozott mértékben bizonyított.*
 - 41 *Súlyos szemkárosodást okozhat.*
 - 43 *Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet).*
 - 50 *Nagyon mérgező a vízi szervezetekre.*
 - 52/53 *Ártalmas a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszan tartó károsodást okozhat.*
 - 68 *Maradandó egészségkárosodást okozhat.*
- **Az adatlapot kiállító szerv: Technical Operations**

(folytatása 9 oldalon)

Biztonsági adatlap
91/155/EGK & 93/112/EGK szerint

A nyomtatás kelte 18.12.2008

Version 3

Felülvizsgálat 18.12.2008

Kereskedelmi megnevezés: GC Unifast LC Liquid

(folytatása 8 oldalon.)

· Kapcsolattartási partner:*Jos Van Bragt**Tel: +32 (0)16 74 16 14***· Rövidítések és mozaikszavak:***ADR: Accord européen sur le transport des marchandises Dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)**RID: Reglement internationale concernent le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)**IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods**IATA: International Air Transport Association**IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)**ICAO: International Civil Aviation Organization**ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)**GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals***· * Az adatok az előző verzióhoz képest megváltoztak**

H